Prima instanţă: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Andrei Ojoga)
Dosarul nr. 2a-1964/25
(2-24109521-02-2a-30052025)

D E C I Z I E

26 noiembrie 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru în componenţa:
Președintele ședinței, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Svetlana Vîșcu și Elena Bolocan
Grefier Tinca Zagorodnîi

examinând în ordine de apel, în ședință publică, cererea de apel declarată de apelanta Irina Bulat, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 ianuarie 2025, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Irina Bulat împotriva lui Sergiu Trocin privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

1. La 27 septembrie 2024, reclamanta Irina Bulat, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sergiu Trocin privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, a indicat că la 7 iunie 2015, Irina Bulat și Sergiu Trocin au înregistrat oficial căsătoria. Din căsătorie s-a născut fiul comun al părților, *****.
Relevă că, la 8 decembrie 2021 părțile au divorțat pe cale extrajudiciară la Oficiul Stării Civile și la decizia comună a soților domiciliul copilului a fost stabilit cu mama, Irina Bulat. Ulterior, la 30 decembrie 2021, Sergiu Trocin a înaintat o acțiune în instanța de judecată prin care a solicitat printre alte pretenții, stabilirea domiciliului copilului minor cu tatăl. În cadrul aceluiași proces Irina Bulat a înaintat cerere reconvențională prin care a solicitat stabilirea domiciliului copilului minor ***** cu mama și încasarea din contul lui Sergiu Trocin, în contul Irinei Bulat, pensia de întreținere a minorului în sumă de 5.000,00 lei până la atingerea majoratului.
Indică că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 2-82/22 din 19 decembrie 2022, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea inițială înaintată de Sergiu Trocin și a fost admisă parțial cererea reconvențională înaintată de Irina Bulat. A fost stabilit domiciliul minorului cu mama sa, Irina Bulat, în limitele

teritoriului Republicii Moldova și a fost încasată din contul debitorului pensia de întreținere a copilului minor în sumă de 2.000,00 lei lunar.
Relevă că, prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2a-1141/2023 din 31 octombrie 2023, a fost admisă parțial cerere de apel înaintată de către Irina Bulat, prin care a fost exclusă sintagma „pe teritoriul Republicii Moldova", în rest a fost menținută hotărârea instanței de fond referitor la cuantumul pensiei de întreținere și totodată a fost respins apelul înaintat de Sergiu Trocin. Iar prin încheierea Curții Supreme de Justiție nr. 2ra-238/24 din 19 iunie 2024 a fost declarat inamisibil recursul înaintat de Sergiu Trocin.
Indică că, motivul pentru care instanțele de judecată au încasat și au menținut pensia de întreținere a copilului minor în sumă de 2.000,00 lei lunar a fost că această sumă nu este împovărătoare pentru Sergiu Trocin, care nu este angajat în câmpul muncii.
Susține că, pe parcursul litigiului menționat supra, Sergiu Trocin a inițiat și alte proceduri judiciare către Irina Bulat atât pe teritoriul Republicii Moldova cât și la locul temporar de trai al mamei și copilului minor *****. Probă pe care o prezintă Sergiu Trocin în aceste litigii era un contract de muncă cu *compania *****, cu un salariu în sumă de 1.000,00 dolari SUA.
Notează că, la 18 iulie 2024, Irina Bulat a înaintat spre executare titlul executoriu privind încasarea pensiei de întreținere și costurilor de judecată. Până în prezent Sergiu Trocin se eschivează cu rea-credință de la executarea obligației de întreținere a copilului și la 5 septembrie 2024, restanța debitorului la plata pensiei de întreținere constituia suma de 58.800,00 lei, fapt confirmat prin încheierea executorului judecătoresc Corneliu Vînaga nr. 078pa-87/2024 din 5 septembrie 2024 privind stabilirea restanței la pensia alimentară.
Notează că, începând cu 31 august 2020, copilul ***** a fost crescut și întreținut exclusiv de mama sa, Irina Bulat, după ce aceasta a fost alungată din locuința comună împreună cu copilul. Tatăl, Sergiu Trocin, s-a sustras constant de la responsabilitățile părintești și nu a contribuit financiar la creșterea minorului. De peste doi ani, mama urmează studii *****, unde locuiește împreună cu copilul, care frecventează o instituție de învățământ. Cu toate că Irina Bulat are custodia, obligația legală de întreținere a copilului revine ambilor părinți. Cheltuielile suportate de mamă sunt semnificative și includ chiria, utilitățile, alimentația, educația, sănătatea și alte nevoi ale copilului.
Evidențiază că, pe lângă cheltuielile de întreținere ale copilului, Irina Bulat suportă și costuri legate de serviciile juridice, necesare pentru apărarea drepturilor sale și ale fiului, generate de acțiunile inițiate de tatăl copilului, Sergiu Trocin. Deși există o hotărâre judecătorească definitivă privind plata pensiei de întreținere, acesta refuză constant să-și îndeplinească obligațiile legale și nu se interesează de condițiile de trai ale propriului copil.

Remarcă că, obligația de întreținere a copilului nu se limitează la plata unei sume lunare, ci presupune și implicare activă în creșterea, educarea și îngrijirea copilului, ceea ce implică efort fizic, timp și resurse emoționale. După destrămarea căsătoriei, aceste sarcini revin aproape integral părintelui cu care copilul locuiește – în acest caz, Irina Bulat. Se ocupă singură de copil, fiind astfel limitată în posibilitatea de a avea un program de muncă extins, mai ales având în vedere că urmează și studii. Deși există o hotărâre judecătorească ce obligă tatăl la plata unei pensii de 2.000,00 lei lunar, această sumă este insuficientă pentru a acoperi toate nevoile copilului și nu asigură un nivel de trai adecvat, afectând astfel drepturile copilului Daniel.
Subliniază că, salariul mediu lunar pe economie a crescut semnificativ în ultimii ani, de la 9.900,00 lei în 2022 la 13,700,00 lei în 2024, conform datelor oficiale. În acest context economic marcat de inflație și creșterea costurilor de trai, în special pentru un copil aflat în sistemul educațional olandez, pensia actuală de 2.000,00 lei este considerabil sub necesarul real. Având în vedere că Sergiu Trocin este angajat, solicitarea de stabilire a pensiei alimentare în cuantum de 1/4 din veniturile sale este legală, proporțională cu nevoile copilului și rezonabilă din perspectiva capacității financiare a pârâtului. Această solicitare este în deplină concordanță cu practica judiciară a Republicii Moldova.
Notează că, chiar dacă pârâtul Sergiu Trocin, ar renunța la locul de muncă, executorul judecătoresc este în drept să stabilească pensia alimentară raportată la salariul mediu pe economie, ceea ce ar asigura totuși sprijinul financiar necesar copilului. Întreținerea parentală nu este opțională și trebuie să corespundă în mod real nevoilor copilului, asigurându-i dezvoltarea fizică, intelectuală, emoțională și socială. Dreptul copilului la întreținere este un drept fundamental, prioritar și protejat de stat.
Prin urmare, având la bază prevederile articolelor 58, 75, 110 Codul familiei, reclamanta solicită admiterea acțiunii și a modifica hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 2-82/22 din 19 decembrie 2022 în partea încasării pensiei de întreținere a copilului minor în sumă fixă de 2.000,00 lei lunar și a dispune încasarea în beneficiul Irinei Bulat, din contul lui Sergiu Trocin, pensia de întreținere a copilului minor *****, în mărime 1/4 cotă-parte din salariu și a altor venituri ale debitorului, începând cu 26 septembrie 2024 până la atingerea majoratului de către copil, a dispune executarea imediată a hotărârii în partea încasării pensiei de întreținere a minorului în cotă procentuală de 1/4 cotă-parte din salariu și alte venituri ale pârâtului și a încasa cheltuielile de judecată pe care reclamanta le va suporta la examinarea prezentei cauze.

Poziţia instanţei de fond:

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 ianuarie 2025, s-a respins acțiunea, ca fiind neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

3. Nefiind de acord cu soluția primei instanţe, la 6 februarie 2025 prin intermediul poștei electronice, apelanta Irina Bulat, reprezentată de avocatul Tatiana Guțu, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 ianuarie 2025, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii. A indicat că, motivele de fapt şi de drept vor fi prezentate suplimentar după ce va lua cunoştinţă cu hotărârea motivată, rezervându-și dreptul la apel suplimentar.
4. Potrivit fișei de repartizare a dosarului, cauza civilă a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, judecătorului Ana Panov în mod automat-aleatoriu la 30 mai 2025.
5. Prin încheierea Curții de Apel Centru din 10 iunie 2025, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de apelanta Irina Bulat, reprezentată de avocatul Tatiana Guțu. S-a acordat apelantei Irina Bulat, reprezentată de avocatul Tatiana Guțu, un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea în secția civilă din cadrul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Centru a apelului motivat, cu indicarea motivelor de fapt şi de drept pe care se întemeiază apelul, a probelor invocate în susținerea apelului, a dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200,00 lei. S-a explicat apelantei și reprezentantului său, că în caz contrar, va avea loc restituirea cererii de apel în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (1^1) din Codul de procedură civilă.
6. La 10 iulie 2025, apelanta Irina Bulat, reprezentată de avocatul Tatiana Guțu, a prezentat cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de timbru, înlăturând în termen neajunsurile cererii de apel, dat fiind faptul că încheierea Curții de Apel Centru din 10 iunie 2025, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost recepționată la 30 iunie 2025.

Argumentele părților:

7. În motivarea apelului s-a indicat, că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, o consideră ca fiind neîntemeiată şi pasibilă de a fi casată, reiterând integral argumentele expuse în cererea de chemare în judecată, pe care le susține și în cererea de apel.

Indică că, instanța de fond a ignorat în totalitate legea, probatoriul cauzei, realitatea economică şi interesul superior al copilului, reținând faptul, că Sergiu Trocin are un salariu lunar de 1.000,00 dolari SUA, nu-şi poate permite să achite copilului

mai mult de 2.000,00 lei, care în esență ar fi doar 10% din veniturile părintelui debitor. Instanţa de fond nu şi-a fundamentat soluția pe careva acte care ar demonstra că Sergiu Trocin s-ar află în incapacitate de muncă, că ar avea grad de dizabilitate şi ar fi în imposibilitate de a-şi crește veniturile sale sau nu ar există oferte de muncă suplimentare sau alternative, cu salarii corespunzătoare.
Indică că, reieşind din existenţa multiplelor litigii judecătoreşti şi extrajudiciare, care au loc între Irina Bulat şi Sergiu Trocin, pe teritoriul Republicii Moldova şi Olanda, inițiate la cererile abuzive ale intimatului Sergiu Trocin sau din cauza acestuia, ultimul dispune de timp nelimitat (care ar putea fi valorificat financiar dacă şi-ar dori o creștere de salariu) şi surse financiare substanțiale din care achită avocații din Republica Moldova şi Olanda cu mii de euro, cât şi călătoriile şi ședeirile proprii şi a mamei sale, *****. Cu toate acestea, Sergiu Trocin are restanță la plata pensiei de întreţinere a propriului copil de peste 60.000,00 lei, ceea ce demonstrează atitudinea acestuia reală, de neglijență, faţă de bunăstarea lui ***** şi necesitățile financiare şi materiale ale copilului.
Relevă că, totuși, salariul recunoscut de către Sergiu Trocin în instanţa de judecată în cuantum de 1.000,00 dolari SUA, este peste salariul mediu stabilit în Republica Moldova pentru anul 2025 prin Hotărârea de Guvern nr. HG845/2024 din 18 decembrie 2024, în sumă de 16.100,00 lei, iar 1/4 cotă- parte din acest salariu este de circa 4.000,00 lei lunar. Pensia, solicitată în cota de ¼ cotă-parte din salariul intimatului, este o revendicare legală a apelantei şi un drept primordial de existență al copilului, stabilit de legislația națională şi internațională şi această acțiune urma a fi admisă de către instanţa de fond.
Indică că, Sergiu Trocin locuiește împreună cu părinții săi, astfel este scutit de plata pentru procurarea unui imobil sau a unei chirii imobiliare şi beneficiază şi de alte înlesniri de întreţinere.
Relevă că, spre deosebire de intimat, apelanta nu beneficiază de înlesniri de întreţinere din partea familiei, ci locuiește împreună cu minorul *****, unde îşi exercită în mod responsabil obligaţiile părintești. Toate cheltuielile legate de întreţinerea copilului sunt acoperite din veniturile proprii ale apelantei. Acestea includ, printre altele: chiria spațiului locativ în sumă de 750 euro; serviciile comunale de peste 300-350 euro; taxa de școală a minorului în sumă de 1.696,40 euro; asigurarea medicală - 180 euro; abonament sport fotbal - 92 euro; abonament înot - 73 euro; vizita medicală a medicului dentist de către copil - 94,83 euro; produse alimentare - peste 684,26 euro; apelanta continuă să investească în dezvoltarea sa profesională, suportând integral costurile aferente, fără a solicita sprijin financiar, însă în contextul general al cheltuielilor substanțiale legate de întreţinerea copilului, acest efort contribuie la presiunea financiară resimțită; în plus, din cauza acţiunilor abuzive şi litigioase ale intimatului, apelanta este nevoită să angajeze în mod constant avocați atât în Republica Moldova, cât şi peste hotare,

onorariile acestora fiind acoperite integral de către aceasta. Aceste cheltuieli suplimentare, alături de cele menționate anterior pentru întreţinerea minorului, impun o presiune financiară semnificativă asupra apelantei. Deși apelanta face faţă acestor obligații, este firesc şi legal ca şi tatăl copilului să-şi asume în mod corespunzător responsabilitățile părintești, contribuind proporțional cu veniturile sale la susţinerea nevoilor copilului său. Aceste cheltuieli reflectă costurile obișnuite de trai într-un stat membru UE şi sunt proporționale cu nevoile reale ale copilului şi ale apelantei. Apelanta nu solicită sprijin pentru sine, ci doar ca intimatul să contribuie conform obligaţiei legale şi proporțional cu veniturile sale la susţinerea copilului comun.

Prin urmare, solicită admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu adoptarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată înaintată de Irina Bulat, precum și compensarea cheltuielilor de judecată suportate.

8. În şedinţa judiciară, avocatul Tatiana Guțu, ce acționează în interesele apelantei Irina Bulat, a solicitat admiterea cererii de apel cu motivele de fapt și de drept invocate în instrumentul de atac.

Intimatul Sergiu Trocin și reprezentantul său, avocatul Mihail Durnescu, în ședința instanței de apel, au solicitat respingerea cererii de apel, cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

Aprecierea instanţei de apel:

9. Audiind participanții prezenți la proces, analizând şi studiind materialele cauzei, Colegiul consideră necesar de a admite apelul declarat de apelanta Irina Bulat, reprezentată de avocatul Tatiana Guțu, a casa hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 ianuarie 2025, cu emiterea unei noi hotărâri, din următoarele considerente.
10. În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, apelanta respectând acest termen.
11. În conformitate cu art. 385 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emițând o nouă hotărâre.
12. În temeiul art. 386 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanţa de apel, dacă concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanţele pricinii.
13. Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

14. În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.
15. În conformitate cu prevederile art. 373 alin. (1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.
16. Colegiul Civil reține că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (*Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 9 decembrie 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29 mai 1997 §43*).
17. Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.
18. Instanţa de apel menționează că art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.
19. În opinia Colegiului, prima instanță, nu a ținut cont de aceste deziderate, nu a dat eficiență deplină tuturor circumstanțelor cauzei și înscrisurilor prezentate, fapt ce a condus la adoptarea hotărârii, care nu este bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.
20. Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei, Colegiul atestă că părțile – reclamanta-apelantă Irina Bulat și pârâtul-intimat Sergiu Trocin, au fost în căsătorie, la moment divorțați, având în comun copilul minor: *****.
21. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 2-82/22 din 19

decembrie 2022, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea inițială înaintată de Sergiu Trocin și a fost admisă parțial cererea reconvențională înaintată de Irina Bulat. A fost stabilit domiciliul minorului cu mama sa, Irina Bulat, în limitele teritoriului Republicii Moldova și a fost încasată din contul debitorului pensia de întreținere a copilului minor în sumă de 2.000,00 lei lunar (f.d.10-17).

22. Prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2a-1141/2023 din 31 octombrie 2023, a fost admisă parțial cerere de apel înaintată de Irina Bulat, prin care a fost exclusă sintagma „pe teritoriul Republicii Moldova", s-a modificat hotărârea din 19 decembrie 2022 în partea încasării cheltuielilor pentru asistența juridică, majorând suma încasată de la Sergiu Trocin, în beneficiul Irinei Bulat, cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică de la 4.000,00 lei până la 11.000,00 lei. În rest hotărârea s-a menținut. S-a casat încheierea din 24 mai 2022 emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Centru în cauza civilă nr. 2-82/2022, prin care s-au aplicat măsuri de asigurare a acțiunii, soluționând prin decizie problema respectivă după cum urmează: s-a respins ca neîntemeiată cererea depusă de Sergiu Trocin privind aplicarea măsura de asigurare a acțiunii (f.d.18-29).
23. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție nr. 2ra-238/24 din 19 iunie 2024 a fost declarat inamisibil recursul înaintat de Sergiu Trocin (f.d.30-34).
24. Invocând intervenirea noilor circumstanțe, la 27 septembrie 2024, reclamanta Irina Bulat, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sergiu Trocin privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată.
25. Iar prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 ianuarie 2025, s-a respins acțiunea, ca fiind neîntemeiată.
26. Nefiind de acord cu soluția primei instanţe, apelanta Irina Bulat, reprezentată de avocatul Tatiana Guțu, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 ianuarie 2025, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.
27. Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanței ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de apel şi materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conchide că soluția instanței de fond cu privire la respingerea acțiunii, este una incorectă, rezultată din aprecierea incorectă a materialului probator şi interpretarea eronată a normelor de drept material.
28. Instanța de apel relevă că întreţinerea materială a copiilor minori este o obligație fundamentală, consfințită în art. 48 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, care expres stabilește că părinții au îndatorirea de a

asigura creșterea, educația şi instruirea copiilor. Or, creșterea, educația şi instruirea copiilor este posibilă numai în condițiile exercitării corespunzătoare a obligațiilor părintești de întreţinere materială a acestora.

29. Conform art. 3 alin. (1) al Convenției Internaționale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989 de la New York, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.
30. Potrivit art. 5 al Convenției cu privire la drepturile copilului, statele părţi vor respecta responsabilitatea, dreptul şi obligaţia pe care le au părinţii sau, după caz, membrii familiei lărgite sau a comunităţii, conform cutumei locale, tutorii sau alte persoane prin lege responsabile pentru copil, de a-i da acestuia, într-un mod care să corespundă dezvoltării capacităţilor acestuia, orientarea şi sfaturile corespunzătoare exercitării drepturilor pe care i recunoaște prezenta Convenție.
31. În conformitate cu prevederile art. 18 alin. (1) al Convenției enunțate, statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.
32. În corespundere cu prevederile art. 27 alin. (2) din Convenţia dată, părinților şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților şi a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.
33. Aceste dispoziții se conțin şi în art. 18 alin. (2) din Legea privind drepturile copilului nr.338-XIII din 15 decembrie 1994, care prevede că ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspundere principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.
34. Potrivit articolelor 52 alin. (1), 53 alin. (1) şi 61 alin. (1) din Codul familiei, desfacerea căsătoriei părinților, nulitatea ei sau traiul separat al acestora nu afectează drepturile copilului; copilului i se garantează apărarea drepturilor şi intereselor sale legitime. Apărarea drepturilor şi intereselor legitime ale copilului se asigură şi sunt apărate de părinţi.
35. Conform art. 58 alin. (1) din Codul familiei, părinţii au drepturi şi obligații egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

36. În acord cu prevederile art. 74 alin. (1) din Codul familiei, părinţii sunt obligați să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.
37. În corespundere cu prevederile art. 75 alin. (1) din Codul familiei, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii. Alin.(2) prevede că cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante. Iar potrivit alin.(3), în cazul în care unii copii rămîn cu un părinte, iar alţii – cu celălalt, pensia de întreţinere plătită în favoarea părintelui mai puţin asigurat se stabileşte într-o sumă bănească fixă, determinată conform art.76.
38. Conform prevederilor art. 76 alin. (1) din Codul familiei, în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. Iar potrivit alin.(2) al aceluiași articol, cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.
39. Colegiul notează că potrivit pct. 4 al hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, privind practica judiciară de soluţionare de către instanţele judecătoreşti a cauzelor referitoare la încasarea pensiei de întreţinere pentru copii şi alţi membri ai familiei, prevede că, conform art.75 Codul familiei, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii. Cuantumul cotelor stabilite poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ținându-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante. Fiind vorba de încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor într-o cotă stabilită de dispoziţiile art. 75 Codul familiei, din care rezultă că pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariu şi/sau din alte venituri ale pârâtului, încasarea pensiei de întreţinere

pentru copilul minor sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri poate avea loc numai în cazul în care pârâtul este angajat în câmpul muncii, având un loc de muncă de bază şi, după caz, altul ocupat prin cumul, dispune de un salariu stabil şi/sau alte venituri, cu prezentarea actelor ce confirmă mărimea salariului şi/sau alte venituri ale sale.

40. În cazul în care lipsesc date despre locul de muncă de bază a pârâtului, despre salariul şi/sau alte venituri ale ultimului, sau în cazul în care pe parcursul examinării cauzei sânt prezentate date cu privire la aceea că pârâtul nu este încadrat în câmpul muncii, cu toate că reclamantul a solicitat încasarea pensiei de întreţinere sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, instanțele judecătorești urmează să dispună încasarea pensia de întreţinere pentru copilul minor, conform prevederilor art.76 alin.(1) Codul familiei, într-o sumă bănească fixă.
41. În acest sens, nu va fi considerat că, la pronunțarea hotărârii, instanţa judecătorească a depășit limitele pretențiilor înaintate de reclamant, deoarece pretenția înaintată de către reclamant ține de încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor, iar în conformitate cu art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.
42. Totodată, în cazul în care pe parcursul examinării cauzei se va stabili că încasarea pensiei de întreţinere sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar.
43. În baza prevederilor pct. 5 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție, privind practica judiciară de soluționare de către instanțele judecătoreşti a cauzelor referitoare la încasarea pensiei de întreţinere pentru copii şi alţi membri ai familiei, potrivit art.76 alin.(1) Codul familiei, în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.
44. Conform art. 110 din Codul familiei, în cazul în care starea materială sau

familială a uneia dintre părţi s-a schimbat, instanţa judecătorească, luând în considerare şi alte circumstanțe importante ale părţilor, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreţinere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia.

45. În contextul situației de fapt constatată și a normelor de drept citate supra, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru consideră neîntemeiat raționamentul primei instanțe cu privire la respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Irina Bulat.
46. Colegiul remarcă că, cuantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu art. 76 alin. (1) Codul familiei, se determină de instanţa judecătorească, ținându-se cont de starea materială şi familială a părţilor şi păstrându-se, pe cât este posibil, nivelul de un trai decent al copilului.
47. La caz, Colegiul constată că, de la momentul pronunțării hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 2-82/22 din 19 decembrie 2022, circumstanțele de fapt relevante soluționării cauzei au suferit modificări esențiale, care justifică revizuirea cuantumului pensiei de întreținere stabilite anterior.
48. În primul rând, minorul _____, a crescut, iar odată cu vârsta acestuia au sporit în mod firesc necesitățile materiale legate de întreținere, educație, sănătate și dezvoltare.
49. Din materialele cauzei rezultă că minorul își desfășoară viața și procesul educațional _____, stat cu un nivel ridicat al costurilor de trai, ceea ce implică cheltuieli considerabil mai mari comparativ cu standardele avute în vedere la stabilirea inițială a pensiei de întreținere.
50. În al doilea rând, din probatoriul administrat în cauză rezultă indicii certe că pârâtul-intimat Sergiu Trocin realizează venituri, inclusiv din activitate salariată declarată în sumă de aproximativ 1.000,00 USD lunar, circumstanță care nu a fost în mod corespunzător valorificată de prima instanță la stabilirea capacității reale de contribuție a acestuia. Or, existența unor venituri stabile exclude concluzia privind imposibilitatea obiectivă de majorare a obligației de întreținere.
51. În al treilea rând, Colegiul reține conduita pârâtului în raport cu obligația legală de întreținere, manifestată prin acumularea unei restanțe semnificative la plata pensiei alimentare, confirmată prin actele executorului judecătoresc, fapt care denotă o executare necorespunzătoare și necontinuă a obligațiilor părintești. Această împrejurare confirmă necesitatea unei reglementări mai eficiente a mecanismului de întreținere, în măsură să asigure interesul superior al copilului.
52. Totodată, Colegiul apreciază că instanța de fond a acordat o pondere excesivă cuantumului fix anterior stabilit (2.000,00 lei), fără a corela această sumă cu evoluția indicatorilor economici, inclusiv creșterea salariului mediu pe

economie și creșterea generală a costurilor de trai, circumstanțe de notorietate și reflectate în datele statistice oficiale.

53. În acest context, aplicarea dispozițiilor art. 75 și art. 110 din Codul familiei impune concluzia că stabilirea pensiei de întreținere în cotă-parte din venituri reprezintă forma cea mai adecvată de protecție a interesului superior al copilului, în condițiile în care debitorul realizează venituri regulate și identificabile. O astfel de modalitate asigură proporționalitatea contribuției părintelui obligat și adaptabilitatea acesteia la eventualele modificări ale veniturilor.
54. Colegiul reține că stabilirea pensiei de întreținere în cuantum de 1/4 din salariul și toate veniturile realizate de Sergiu Trocin corespunde atât prevederilor legale imperative, cât și practicii judiciare constante în materie, asigurând un echilibru just între capacitatea reală de plată a debitorului și necesitățile obiective ale copilului minor.
55. De asemenea, instanța de apel subliniază că obligația de întreținere are caracter continuu, prioritar și independent de eventualele conflicte dintre părinți, aceasta fiind guvernată exclusiv de interesul superior al copilului, care prevalează asupra oricăror considerente de ordin subiectiv sau litigios dintre foștii soți.
56. În lumina celor expuse, Colegiul concluzionează că cererea de chemare în judecată înaintată de Irina Bulat este întemeiată și urmează a fi admisă integral, iar hotărârea primei instanțe este nelegală și pasibilă de casare.
57. În temeiul art. 385 lit. c) și art. 386 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul consideră necesar a casa hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 ianuarie 2025, cu pronunțarea unei noi hotărâri.
58. Concomitent, conform prevederilor art.82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.
59. În corespundere cu prevederile art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretențiile reclamantului.
60. Conform prevederilor art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporțional părții admise din acțiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.
61. În așa împrejurări, în legătură cu faptul că apelul declarat de apelanta Irina

Bulat, urmează a fi admis, fapt ce atrage după sine casarea hotărârii instanței de fond, instanţa de apel reiterează că, urmează a fi încasat din contul lui Sergiu Trocin, în folosul statului, taxa de stat în mărime de 1385,37 lei și pentru examinarea cauzei în ordine de apel suma de 1177,56 lei, calculată din cuantumul sumei majorate a obligației de plată a pensiei de întreținere a copilului minor pe un an, de a căror plată reclamanta a fost scutită.

62. În final, Colegiul reiterează concluzia că instanța de fond incorect a adoptat soluția de respingere a acțiunii depuse de Irina Bulat, hotărârea contravine cerinţelor art. 239 din Codul de procedură civilă, astfel că cererea de apel înaintată de apelanta Irina Bulat, reprezentată de avocatul Tatiana Guțu, urmează a fi admisă, fapt ce atrage după sine casarea hotărârii instanţei de fond, cu emiterea unei noi hotărâri.

În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit. c), 389-390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

D E C I D E :

Se admite cererea de apel declarată de apelanta Irina Bulat.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 ianuarie 2025, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de Irina Bulat.

Se modifică cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor încasată prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 2-82/22 din 19 decembrie 2022 de la 2000 lei la ¼ din salariul mediu lunar și din toate veniturile încasate de la Sergiu Trocin, în folosul Irinei Bulat, pentru întreținerea copilului minor ***** începând cu data adresării în instanță 27 septembrie 2024 până la majoratul copilului.

Se încasează de la Sergiu Trocin, în folosul statului, taxa de stat în mărime de 1385,37 lei și pentru examinarea cauzei în ordine de apel suma de 1177,56 lei, iar în total 2562,93 lei.

Decizia este definitivă și executorie, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele ședinței,
Judecătorul: Ana Panov

Judecătorii: Svetlana Vîșcu

Elena Bolocan